

СИГУРНОСТ ВСЕКИ ДЕН

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.bfsa.bg

Анализ на данните от получените нотификации посредством системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) относно действието на физичните фактори върху храните за периода април – декември 2011 г.

Анализът на данните от нотификации, получени за периода април – декември 2011 г., показва, че по отношение на физичните фактори, въздействащи върху храните, най-голям брой инциденти са докладвани за **нарушение в температурния режим** на съхранение на храни. Общият брой на нотификациите според критерия физични фактори, влияещи върху храните е **358**, като най-рисковата група е риба и рибни продукти – с 64 нотификации, последвана от ядки, продукти от ядки и семена – с 53 нотификации и плодове и зеленчуци – с 28 нотификации. Влиянието на физичните фактори по отношение на материали в контакт с храните е отразено в 10 нотификации, а на фуражи и фуражни суровини – 5 нотификации. С риск за съхранението са и зърнените и хлебни продукти, отразени с 24 нотификации, месо и месни продукти (с изключение на пилешко) с 21 нотификации, следвани от двучерупчести мекотели и ракообразни и продукти от тях съответно с 18 и 16 нотификации.

Като рискови страни за внос на недобре съхранявани храни или такива, подложени на вредно въздействие, се очертават Китай (47 нотификации) и Германия (31 нотификации). Други държави с по-малък брой констатирани случаи са Сенегал, САЩ, Италия, Виетнам и др.

Нарушенията в температурния режим на съхранение се констатират най-често при риба и рибни продукти, месо и месни продукти, ракообразни и двучерупчести мекотели. Групите храни с най-често констатиран такъв проблем при съхранение са Сенегал, Албания, Нова Зеландия.

Според анализа на нотификациите по системата RASFF втори по значение сред физичните фактори е **нарушението на органолептичните характеристики** на храните (вкус, мирис, цвят, консистенция и др.) с 67 нотификации, засягащи предимно риба и рибни продукти, месо, материали в контакт с храните и ядки. Най-често храните с такива нарушения произхождат от Китай (13 нотификации).

Друг високорисков фактор е наличието на **непозволена или недеклаирана субстанция** в храни и хранителни продукти. За посочения период са отчетени 46 нотификации, като предимно засегнатите групи храни са зърнени и тестени изделия, сладкарски изделия и ядки. Отчетените сигнали са за храни с произход главно от Германия (13) и Великобритания (6).

Висок е броят на сигналите за наличие на **чужди тела** (стъклени, пластмасови, костни и други фрагменти) в храните – 40 нотификации. Повечето засегнати храни са от групата на сладкарските изделия и плодове и зеленчуци.

Попадането на живи или мъртви **насекоми** и техни ларви е регистрирано в 32 нотификации през посочения период. Основните групи храни с констатиран такъв проблем са плодове и зеленчуци, ядки, какаови и зърнени изделия, като храните произхождат предимно от Китай, Индия и Германия.

Броят на сигналите, подадени по повод **лошо хигиенно състояние** на храните за периода април-декември е 15, като засегнати са предимно риба и рибни продукти и ядки. Нотификациите се отнасят за храни, произхождащи от различни държави, сред които Мароко, Тайланд, Египет.

Проблем е и замърсяването на храни с **плесени**, за което има 13 нотификации, отнасящи се предимно за зърнените и хлебни култури, плодовете и зеленчуците и билките и подправките с произход Китай, Полша, Украйна.

Нотификациите, получени по повод **неразрешено облъчване** на храни с йонизиращи лъчения, за посочения период са девет. Сигналите са за облъчване на зърнени и тестени изделия (3), главоноги и продукти от тях (2), билки и подправки (2), риба и рибни продукти и червени меса. Храните произхождат от Виетнам (5), Китай, Индия.

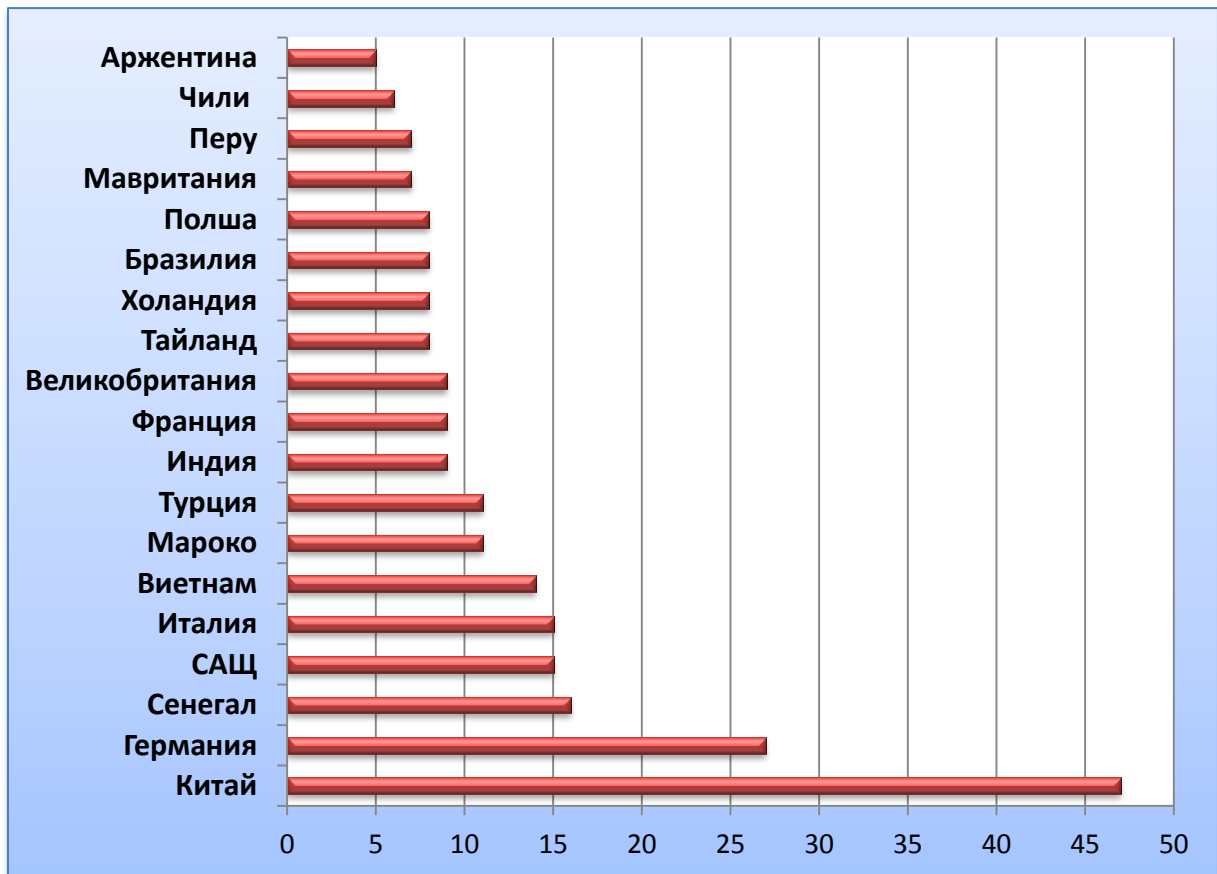
Други сигнали, подадени в системата RASFF, са за понижено качество на съхранение на храните, следи от субстанции, наличие на мухъл, акари, почва, високи аеробни нива, неизряден здравен сертификат, изпражнения от плъхове и т.н.

Нотификациите за храни с произход **България** са 3, като едната е за наличие на насекоми и плесени в студен чай, втората е за недеклаирани фъстъци във вафли, а третата е за повишена радиоактивност в сушени диви гъби (*Фигура 1*).

Фигура 1. Разпределение на броя на сигналите за физични фактори по групи храни за периода април – декември 2011 г.

Според произхода на храните най-голям брой нотификации са получени по отношение на храни с произход **Китай** (47), като основно са за ядки (16), материали в контакт с храни (10), плодове и зеленчуци (4) и по-малко за билки и подправки, зърнени и хлебни продукти и др. Най-честите сигнали за храни с произход Китай са по повод нарушени органолептични характеристики (30), наличие на насекоми (8) и почва в храните. На втора позиция сред държавите, произвеждащи храни с констатирани нарушения, е **Германия** (27 нотификации), като нередностите са установени предимно при какао, какаови изделия, кафе и чай, зърнени продукти, ядки, сладкарски изделия. Основно сигналите са подадени във връзка с наличие на недекларирани съставки (13) чужди тела (9) в храните. С по-малък брой нотификации участват Сенегал (16), САЩ (15), Италия (15), Виетнам (14), Мароко (11), Турция (11). С под 10 нотификации се нареждат Индия, Франция, Великобритания, Тайланд, Холандия, Бразилия, Полша, Мавритания, Перу, Чили, Аржентина и др. (*Фигура 2*).

Фигура 2. Разпределение на броя нотификации според произхода на храните за периода април – декември 2011 г.